

Hukuk Alanındaki Gelişmeler

Kazanım Ders Notu - 20

» Osmanlı Devleti'nde Hukuk

Osmanlı Devleti'nde

- Şer'i mahkemeler
- Örfi mahkemeler
- Azınlık mahkemeleri
- Kapitulasyon mahkemeleri

gibi birbirinden farklı mahkemelerin bulunması hukukta birliğin bulunmadığının göstergesidir.

Hukuk, insanların birbirleriyle ve devletle olan ilişkilerini düzenleyen kurallar bütünüdür.

» Hukuki Düzenlemelerin Nedenleri

- Değişen şartlara ve çağa uyum sağlamak
- Hukukta ikiliklere son vermek
- Hukukta birliği sağlamak

Cumhuriyetin ilk yıllarında hukuk kuralları hazırlanırken toplumun gereksinimleri, çağın gerekleri ve devletin temel yapısı göz önünde bulundurulmuştur.

Yapılan hukuki düzenlemelerle cinsiyet, ırk, din ve mezhebe dayalı uygulamalar sonlandırıldı. Eşitliğe dayalı, laik bir hukuk düzeni oluşturuldu.

» Bazı Hukuki Çalışmalar

- 20 Ocak 1921 tarihinde **1921 Anayasası** kabul edildi.
- 20 Nisan 1924 tarihinde **1924 Anayasası** kabul edildi.
- 1926 yılında **Medeni Kanun**, İsviçre'den örnek alınarak hazırlandı.
- 1926 yılında **Ceza Kanunu**, İtalya'dan örnek alınarak hazırlandı.
- 1926 yılında **Borçlar Kanunu**, İsviçre'den örnek alınarak hazırlandı.
- 1928 yılında "**Devletin dini İslam'dır.**" maddesi anayasadan çıkarıldı.
- 1928 yılında **Ticaret Kanunu**, Almanya'dan örnek alınarak hazırlandı.
- 1937 yılında 1924 Anayasası'na **Atatürk ilkeleri eklendi.**
- Cumhuriyetin ihtiyaç duyduğu hukuk kadrolarını yetiştirmek için 1925 yılında **Ankara Adliye Hukuk Mektebi** açıldı.

» Türk Medeni Kanunu

» Medeni Kanun Nedir?

Evlenme, boşanma, miras ve benzeri her türlü ilişkileri düzenleyen, toplumsal hayatın düzenlenmesinde önemli rol oynayan kanundur.

Türk Medeni Kanunu, 17 Şubat 1926 tarihinde İsviçre Medeni Kanunu örnek alınarak hazırlanmıştır.

» Medeni Kanun'un İsviçre'den Örnek Alınmasının Nedenleri

- Avrupa'da yayınlanan en son ve modern medeni kanun olması
- Türk kültürüne ve aile yapısına en uygun medeni kanun olması
- Sorunlara pratik çözümler bulması
- Çağın sosyal ihtiyaçlarına cevap verebilmesi

» Türk Medeni Kanunu ile Getirilen Yenilikler

- Resmî nikâh zorunlu hâle getirildi.
- Tek eşle evlilik esası getirildi.
- Boşanmada kadın-erkek eşitliği sağlandı.
- Mirasta kadın-erkek eşitliği sağlandı.
- Kadınlara istediği mesleği yapma hakkı tanındı.

Medeni Kanun ile kadınlar sosyal, ekonomik ve hukuki olarak erkeklerle eşit hale geldiler.

Dikkat: Medeni Kanun ile Türk kadınına siyasi haklar verilmedi. Ayrıca Türk kadını 2002 yılından sonra kendi soyadını kullanmaya başlamıştır.

» Hangi Atatürk ilkesi ile ilgilidir?

- Halkçılık
- Milliyetçilik
- Laiklik
- İnkılapçılık

1921
Anayasası

20 Ocak 1921

1924
Anayasası

20 Nisan 1924

Medeni Kanun
(İsviçre)

1926

Ceza Kanunu
(İtalya)

1926

Borçlar Kanunu
(İsviçre)

1926

Devletin dini İslam'dır
ibaresinin kaldırılması

1928

Ticaret Kanunu
(Almanya)

1928

Atatürk ilkelerinin ana-
yasaya eklenmesi

1937